

Parlamentul
Republicii Moldova

RG nr. 248
13 mai 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii concurenței nr.183/2012 (nr.99 din 12.04.2023)

Proiectul de lege menționat în titlu, a fost prezentat Parlamentului spre examinare, *în mod prioritar*. Direcția generală juridică a examinat proiectul prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și a Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Aspecte de ordin general

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel în concordanță cu art.66 și art.72 din Constituție.

3. Potrivit Notei informative, proiectul de lege transpune art.101–106 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene din 25 martie 1957 și transpune parțial Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 11 din 14 ianuarie 2019; Regulamentul (CE) nr.1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L1 din 4 ianuarie 2003; Regulamentul (CE) nr.139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L24 din 29 ianuarie 2004. Totodată, proiectul de lege are drept obiectiv reformarea și asigurarea independenței operaționale a Consiliului Concurenței, inclusiv pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor conferite de lege la investigarea și asigurarea

respectării principiilor generale ale dreptului Uniunii Europene în materie de concurență.

II. Observații de ordin juridic și tehnico-legislative

a) La art. I, modificarea Legii concurenței nr.183/2012

1. La pct.3, art.3

- **alin.(7)** se propune Consiliului Concurenței să aplice *”noțiunile din prezenta lege cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene și alte instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene”*. La caz, considerăm necesară reexaminarea oportunității păstrării acestor prevederi în conținutul legii, deoarece „luarea în considerare a jurisprudenței” nu constituie un proces de armonizare și are un sens larg de înțelegere. Astfel, în cazul necesității armonizării, inclusiv, a jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, noțiunile relevante urmează a fi transpuse/incluse în legislația concurențială. De asemenea, menționăm că potrivit art.2 din Legea nr.183/2012, pe lângă Consiliul Concurenței prevederile legii vizate se aplică întreprinderilor înregistrate în Republica Moldova sau în alte state, precum și de persoane fizice, autorităților ale administrației publice centrale sau locale, în măsura în care acestea, prin deciziile emise sau prin actele adoptate, intervin pe piață, influențând direct sau indirect concurența. În acest context, considerăm neargumentat aplicarea noțiunilor jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene doar de către Consiliul Concurenței;

- la **alin.(8)**, referitor la prevederile care stabilesc că „În cazul în care prezenta lege nu stabilește un anumit termen, procedurile de examinare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale se desfășoară de către Consiliul Concurenței într-un interval de *timp rezonabil*.”, atenționăm că în conformitate cu art.60 alin.(1) din Codul administrativ *„termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel”*, în continuare alineatele (4) și (5) prevăd că *„din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanților la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii, și că „în mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile”*.

Totodată, atragem atenția asupra Hotărârii Curții Constituționale nr.31/2013, unde Curtea a precizat la pct.84, că „termenurile procedurale au scopul de a asigura o bună administrare a justiției, iar administrarea justiției reprezintă incontestabil un scop legitim într-o societate democratică”. Potrivit art.192 din Codul de procedură civilă, criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea pricinii, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. În context, Curtea a reținut că, „având respectiva competență atribuită de normele constituționale, legiuitorul este ținut însă să se orienteze după principiul “est modus in rebus. Altfel spus, legiuitorul trebuie să fie preocupat ca exigențele astfel

institute să fie îndeajuns de rezonabile, încât să nu antreneze, în considerarea prevenirii unor eventuale abuzuri...” (pct.87).

Prin urmare, în lipsa unor prevederi exprese privind termenul de examinare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale desfășurate de către Consiliul Concurenței, atenționăm asupra încălcării criteriului de accesibilitate, previzibilitate și claritate. În acest sens, menționăm Hotărârea Curții Constituționale nr.26 din 23 noiembrie 2010, unde Curtea a reținut că „pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție”.

2. La pct.4,

2.1. art.4 ”Noțiuni principale”,

- pentru un spor de precizie normativă, sugerăm corelarea noțiunilor „*acord orizontal*” și „*acord vertical*” în sensul concretizării termenului „*nivel*” precum este utilizat în noțiunea „*acord vertical*”;

- la noțiunea „*acord vertical*”, sugerăm substituirea sintagmei „*bunuri și servicii*” cu cuvântul „*produse*”, fiind astfel în corespundere cu terminologia utilizată, dar și cu definiția de „*produs*”;

- referitor la substituirea noțiunii „*asociație de întreprinderi*” cu noțiunea „*asociere de întreprinderi*”, în scopul uniformizării terminologiei utilizate, atenționăm asupra necesității efectuării substituirii date în tot cuprinsul Legii. Obiecția este valabilă și pentru substituirea noțiunii „*cifra totală de afaceri*” cu noțiunea „*cifra mondială de afaceri*”.

Totodată la noțiunea „*asociere de întreprinderi*” se va revizui textul „*formă de asociere, nonprofit, sau având ca scop obținerea de profit*” în coroborare cu prevederile art.175 din Codul civil care stabilește că, persoanele juridice de drept privat pot avea scop lucrativ (comercial) și scop nelucrativ (necomercial);

- în noțiunea „*cifra mondială totală de afaceri*” la lit.b), se va examina necesitatea includerii și societăților de reasigurare. În acest sens, menționăm că potrivit art.4 din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare și reasigurare, „*primă brută subscrisă este primă calculată de către societatea de asigurare sau de reasigurare, conform unui contract de asigurare și/sau de reasigurare, înainte de deducerea oricăror sume din aceasta*”;

- în noțiunea „*unitate economică unică*”, cuvântul „*filiala*” se va substitui cu cuvântul „*sucursala*”, fiind astfel în conformitate cu prevederile art.240 din Codul civil.

2.2. La art.5, alin.(4) prevede că „Prin natura cartelurilor, ca fiind cele mai grave acorduri anticoncurențiale, se prezumă că acestea, prin obiectul lor, au capacitatea de a împiedica, restrânge sau denatura concurența”. Atragem atenția că, Legea nr.183/2012, precum și proiectul de lege nu conțin reglementări privind

clasificarea acordurilor anticoncurențiale după gravitatea acestora, motiv pentru care considerăm că, în cazul dat, textul poartă un caracter declarativ.

2.3. La **art.9**, în denumire, după cuvântul „*acordurile*” se va introduce cuvântul „*anticoncurențiale*”, fiind în corespundere cu termologia utilizată.

3. La **pct.8, art.12** în scopul evitării unor tălmăciri eronate, se va revedea atât redacția, cât și necesitatea păstrării alin.(3) în conținutul legii, deoarece potrivit art.2 din Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, aceasta stabilește temeiurile, modul și condițiile declarării stării de urgență, de asediu sau de război, precum și competența autorităților care o declară și prevede măsurile ce se aplică în perioada stării de urgență, de asediu sau de război, precum și drepturile, obligațiile și răspunderea persoanelor juridice și fizice în această perioadă.

3.1 Alin.(5) are un caracter general, fiind necesar a se concretiza pentru ce poartă răspundere persoanele cu funcție de răspundere.

4. La **pct.10 alin.(1)**, textul „*după încheierea acordului, anunțarea ofertei publice sau după preluarea pachetului de control*” se include în formula „*punere în aplicare*” definită la alin.(2). În acest context, considerăm că textul menționat este de prisos.

5. La **pct.11**, referitor la completarea propusă pentru **alin.(2)** din art.25, textul „în termen rezonabil în cazul investigației operațiunilor de concentrare economică *nenotificate*”, atragem atenția că proiectul de lege nu reglementează această procedura, precum și nu sunt stabilite cazurile când Consiliul Concurenței efectuează investigații asupra operațiunilor de concentrare economică nenotificate.

Totodată, completarea propusă urmează a fi examinată în corelare cu alin.(5) din art.25 care stabilește că, în cazul în care Plenul Consiliului Concurenței nu ia o decizie în termenele prevăzute la alin.(1) și (2), operațiunea de concentrare economică se consideră autorizată tacit. Astfel, autorizarea tacită nu va putea fi aplicată în cazul în care nu este indicat expres termenul în care Consiliul Concurenței urmează să ia o decizie.

6. La **pct.12, art.27 alin.(8)** prevede că „Consiliul Concurenței poate utiliza venitul obținut din taxa de examinare a notificărilor privind concentrarea economică pentru expertize, studii de piață, pregătirea profesională a personalului Consiliului Concurenței, obținerea accesului la baze de date sau pentru abonarea la ediții periodice de specialitate necesare activității Consiliului Concurenței.”, din această prevedere nu este clar că venitul obținut din taxa de examinare a notificărilor poate fi utilizat doar pentru activitățile menționate. De asemenea, nu este clar dacă pentru aceste activități poate fi utilizat doar venitul obținut din taxa de examinare a notificărilor sau și din alte venituri ale bugetului Consiliului Concurenței.

În acest context, reiterăm despre conținutul prevederilor:

- **pct.15, alin.(2¹) din art.32**, care dispune că „Consiliul Concurenței trebuie să fie asigurat cu personal înalt calificat în număr suficient și cu *suficiente resurse financiare*, tehnice și tehnologice care sunt necesare pentru îndeplinirea cu eficacitate a sarcinilor și pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor prevăzute de lege”, și

- **pct.19, alin.(6) din art.35** unde se stabilește că „Consiliul Concurenței asigură formarea inițială și instruirea profesională continuă a personalului și, în

acest scop, trebuie să dispună de *resurse financiare* și tehnice suficiente”. În situația de referință, considerăm că completările propuse poartă caracter declarativ și nu stabilesc mecanismul de asigurare a executării acestor prevederi. În același timp, pct.19 art.36 alin.(3) prevede că, „Bugetul Consiliului Concurenței se elaborează, se aprobă și se administrează conform principiilor, regulilor și procedurilor prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014”. Respectiv, art.51¹ din Legea nr.181/2014 stabilește expres că, ”autoritatea bugetară independentă/autonomă elaborează proiectul de buget în conformitate cu prevederile art.51 alin.(5) din prezenta lege”, acesta reglementând că, propunerile/proiectele de buget se elaborează și se prezintă în conformitate cu *metodologia de planificare a bugetului*.

Astfel, observăm că, pe de o parte proiectul de lege conține prevederi privind resursele financiare ce urmează a fi incluse în Bugetul Consiliului Concurenței, pe de altă parte prevede că bugetul acesteia se elaborează și aprobă în conformitate cu Legea nr.181/2014. În această ordine de idei, nu este clar dacă la elaborarea bugetului Consiliul Concurenței, acesta urmează să se conducă de metodologia de planificare a bugetului ori de prevederile Legii concurenței.

7. La **pct.16, art.33 alin.(4), la lit.b)** textul „dreptul Parlamentului și Guvernului *de a emite norme*” urmează a fi revizuit în scopul conformității cu art.72 din Constituție care stabilește că, ”Parlamentul *adoptă* legi constituționale, legi organice și legi ordinare” și prevederile Legii nr.136/2017 cu privire la Guvern care la art.6 stabilește că, ”Guvernul *aprobă* documente de politici și acte normative”.

8. La **pct.17, 33¹ la alin.(2)** se propune ca „La expirarea mandatului, în caz de demisie a membrilor Plenului, demisie sau eliberare din funcție a angajaților Consiliului Concurenței, cărora se aplică regimul juridic al *limitelor* și restricțiilor prevăzute de Legea integrității nr. 82/2017, aceștia primesc o indemnizație unică egală cu 10 salarii medii pe economie”. Este de menționat că în conformitate cu art.24 din Legea integrității nr. 82/2017, regimul juridic al restricțiilor și *limitărilor* este aplicabil persoanelor care au ocupat o funcție publică, inclusiv o funcție publică cu statut special sau o funcție de demnitate publică, precum și alți subiecți ai declarării averii și intereselor personale, care au migrat în sectorul privat, conducătorii entităților publice, agenții publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale și autoritățile anticorupție responsabile. Însă, de o astfel de indemnizație alți subiecți care sunt obligați să respecte regimul juridic al restricțiilor și limitărilor nu beneficiază. Totodată, atenționăm că în conformitate cu art.17 din Legea 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, la expirarea mandatului, în caz de demisie, revocare sau eliberare din funcție, persoana cu funcție de demnitate publică beneficiază de o *indemnizație unică egală cu 2 salarii de bază*, dacă legea specială ce reglementează activitatea acestei persoane nu prevede un alt quantum al indemnizației. De asemenea, art.42 din Legii nr.158/ 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public reglementează garanțiile sociale de care beneficiază funcționarii publici în cazul eliberării din serviciu. .

Din acest motiv urmează a fi examinată suplimentar norma cuprinsă la alin.(2) sub aspectul respectării principiului echității și egalității garanțiilor sociale

între subiecți de aceeași categorie și corelării mărimii indemnizației unice cu actele nominalizate.

Iar, pentru a corespunde terminologiei juridice utilizate în Legea integrității nr. 82/2017, termenul "*regimul juridic al limitelor și restricțiilor*" se va substitui cu termenul "*regimul juridic al limitărilor și restricțiilor*".

8.1 Norma alin.(3) prevede că "*Indemnizația specificată la alin. (2) nu se acordă dacă membrii Plenului sau angajații Consiliului Concurenței au activat în funcția respectivă mai puțin de 2 ani, sau au fost eliberați din funcție pentru motive imputabile acestora, indicate în actul administrativ de eliberare din funcție, precum și în cazul reîncadrării în câmpul muncii.*", necesită a fi revizuită din următoarele motive:

- potrivit art.44 din Legea nr.183/2012, membrii plenului Consiliului Concurenței pot fi *revocați*, din aceste considerente alin.(3) urmează a fi completat cu prevederi care vor face o delimitare între eliberarea din funcție a angajaților Consiliului Concurenței și revocarea membrilor Plenului;

- referitor la neacordarea indemnizației în cazul în care membrii Plenului sau angajații Consiliului Concurenței au activat în funcția respectivă mai puțin de 2 ani și în cazul reîncadrării în câmpul muncii, necesită a fi reevaluată conceptual. Respectarea regimului juridic al restricțiilor și limitărilor este o obligație a subiecților în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și cu migrarea agenților publici în sectorul privat indiferent de perioada de timp care a activat subiectul asupra căruia sunt incidente prevederile Legii nr.82/2017. Astfel, efectele respectării regimului juridic al restricțiilor și limitărilor sunt similare atât pentru angajații sau membrii Plenului care au activat mai puțin de 2 ani cât și pentru angajații și membrii care au activat mai mult de 2 ani, însă indemnizația unică este garantată, doar pentru acei subiecți care au activat mai mult de 2 ani.

În ceea ce privește neacordarea indemnizației menționate în cazul încadrării în câmpul muncii, atragem atenția că potrivit art.24 din Legea nr.82/2017 regimul juridic al restricțiilor și limitărilor este respectat în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și cu migrarea agenților publici în sectorul privat. Astfel, obligația de a respecta regimul juridic *al restricțiilor și limitărilor* este în legătura directă cu reîncadrarea în câmpul muncii.

- de asemenea, este de remarcat că nu este stabilit perioada în interiorul căreia angajatul Consiliului Concurenței sau membrul Plenului se va putea reîncadra în câmpul muncii și nu i se va acorda indemnizația respectivă.

În temeiul obiecțiilor și observațiilor expuse, considerăm necesar reevaluarea prevederilor pct.17 în scopul unei analize ample, și expuneri asupra oportunității păstrării acestora în conținutul legii.

9. La **pct.19, art.35 alin.(5)** prevede că, "*în scopul îndeplinirii eficace a atribuțiilor prevăzute de lege și menținerii personalului calificat al Consiliului Concurenței, salarizarea trebuie reexaminată anual în funcție de condițiile economice din țară și de posibilitățile bugetului public național, cel puțin la nivelul prognozat al ratei inflației*". În acest sens, menționăm că potrivit art.1 din Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, legea vizată are ca obiect de reglementare stabilirea *unui sistem unitar de salarizare în sectorul bugetar* și reprezintă un cadru general ce cuprinde principiile, regulile și

procedurile de stabilire a drepturilor salariale în raport cu ierarhia funcțiilor din sectorul bugetar. Totodată, art.12 alin.(15) din această lege stabilește reexaminarea anuală în funcție de condițiile economice din țară și de posibilitățile bugetului public național a valorii de referință, cel puțin la nivelul prognozat al ratei inflației. Din aceste considerente, sugerăm excluderea alin.(5) din conținutul legii.

10.1 Considerăm că, alin.(6) nu se încadrează în obiectul de reglementare a art.35, de aceea se va revedea amplasarea acestuia.

10.2 La **art.36, alin.(4)** propunem a fi amplasat în conținutul art.35, încadrându-se în obiectul de reglementare al acestuia.

11. La **pct.22, art.39¹ alin.(3)**, care stabilește „Neprezentarea informației, prezentarea informației neautentice sau incomplete către Consiliul Concurenței *de către întreprinderi, asocieri de întreprinderi, autorități publice* sau persoane fizice, care au fost solicitate în scopul efectuării investigațiilor utile sau analizelor unor sectoare economice se sancționează în conformitate cu Codul contravențional nr. 218/2008”. Atenționăm că, în conformitate cu norma alin.(1) al art.330¹ din Codul contravențional, pentru prezentarea informației neautentice sau incomplete către Consiliul Concurenței sunt stabilite sancțiuni pentru persoanele fizice și persoanele cu funcții de răspundere. Respectiv, întreprinderile, asocierile de întreprinderi, autoritățile publice nu pot fi sancționate potrivit Codului contravențional. În temeiul celor expuse urmează revizuirea alin.(3).

12. La **pct.26, art.45, la alin.(5)** se prevede că „Membrii Plenului Consiliului Concurenței nu au dreptul de a se abține de la vot cu excepția cazurilor prevăzute de art.38 alin.(1). *În cazul unei opinii separate*, ea se anexează la actul administrativ adoptat”. Totodată, alin.(12) al art.42, propus spre modificare (la pct.25) prevede că, membrii Plenului Consiliului Concurenței sunt obligați să participe la ședințele Plenului Consiliului Concurenței și să voteze „pentru” sau „contra” adoptării actelor administrative ale Plenului Consiliului Concurenței. Astfel, în cazul în care este prevăzut că membrii votează doar „pentru” sau „contra” este incertă norma care stabilește „opinia separată” și modalitatea de aplicare a acesteia, deoarece membrii Plenului nu au dreptul de a se abține de la vot.

12.1 Prevederile alin.(6) sunt de prisos, deoarece constituie o dublare de reglementare a art.56 alin.(1) din Legea nr.100/2017.

13. La **pct.28, art.47 alin.(3)**, obiectăm asupra formulării „soluționează în procedură accelerată” a unor ordine adoptate de Consiliul Concurenței, deoarece Codul administrativ nu prevede o astfel de procedură, și urmare, aceste prevederi comportă un risc sporit de nerealizare.

13.1 La **alin.(7) din art.47** urmează a fi revăzută conceptual prevederea care stabilește că „Instanța de judecată nu poate anula decizia Consiliului Concurenței care este legală în fond” prin prisma art.206 și 224 alin.(1) din Codul administrativ care nu stabilește o astfel de prerogativă a instanței de judecată. În acest sens, atragem atenția că potrivit art.224 alin.(1) lit.b), examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

14. La **pct.30, art.51 alin.(2)¹**, considerăm oportun excluderea enunțului „*Plângerea poate fi transmisă în formă electronică*”, deoarece prevederi similare se conțin deja la alin.(2).

15. La **pct.33**, se propune completarea Legii vizate cu articolul 53¹ „*Conexarea, separarea și disjungerea procedurilor de examinare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale*”. Atenționăm că, în conținutul acestui articol nu este definită și nu este stabilită esența acestei proceduri. Din acest motiv, pentru înlăturarea omisiunilor tehnice și neconcordanțelor în aplicare, considerăm oportun definirea procedurii de „*disjungere*”.

15.1 La **art.53² alin.(2)**, prevederea care stabilește că, „în măsura în care este obligat să examineze plângeri, Plenul Consiliul Concurenței este în drept să respingă astfel de plângeri pe motiv *că nu consideră că plîngerile respective constituie o prioritate în ceea ce privește analizarea cazurilor*”, pot genera riscuri în aplicare, deoarece Plenul Consiliului Concurenței va decide la propria latitudine asupra examinării plângerilor. În acest sens, atenționăm că art.53 prevede procedura examinării preliminare a plângerilor depuse și stabilește că în cazul cînd Consiliul Concurenței consideră că, în baza informațiilor prezentate de autorul plîngerii și a celor acumulate pe parcursul examinării preliminare, *nu există temeiurile rezonabile pentru a suspecta încălcarea legislației concurențiale*, acesta informează în scris autorul plîngerii cu indicarea motivelor în acest sens. Corespunzător, pentru a exclude discrepanțele între respectivele prevederi, urmează a fi revizuite motivele respingerii plângerilor depuse.

Totodată, această obiecție este valabilă și pentru alin.(3), care prevede dreptul Consiliului Concurenței de a respinge plângeri și pe alte motive *stabilite de legislație*, nefiind stabilite în Legea vizată alte motive de respingere a plângerilor decât cele statuate la art.53.

16. La **pct.34, art.54 la alin.(1)** stabilește că, în scopul exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței are dreptul să solicite și să obțină gratuit de la întreprinderi, asocieri de întreprinderi, persoane fizice și autorități publice, orice documente și informații necesare, inclusiv în format digital, care sunt accesibile și pot fi relevante pentru aplicarea legii, *fără a putea invoca protecția secretului de stat, secretului urmăririi penale, secretului bancar, secretului comercial, secretului fiscal, secretului profesional, datelor cu caracter personal și altor informații confidențiale*, cu excepția cazurilor în care prezenta lege prevede altfel. Această prevedere necesită a fi reevaluată prin prisma Legilor speciale care reglementează informațiile care constituie secret de stat, secretul urmăririi penale, secretului bancar, secretul comercial, secretul fiscal, secretul profesional, datele cu caracter personal și altor informații confidențiale și accesul la aceste informații. În acest sens, atenționăm că, *reglementarea procedurii de transmitere reciprocă a informațiilor atribuite la secret de stat între autoritățile publice și alte persoane juridice este stabilită la art.19 din Legea nr.245/2008 cu privire la secretul de stat*. Articolul 212 din Codul de procedură penală reglementează confidențialitatea urmăririi penale și la alin.(1) se prevede că, *materialele urmăririi penale nu pot fi date publicității decît cu autorizația persoanei care efectuează urmărirea penală și numai în măsura în care ea consideră că aceasta este posibil, cu respectarea prezumției de nevinovăție, și ca să nu fie afectate interesele altor persoane și ale desfășurării urmăririi penale în condițiile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind*

protecția datelor cu caracter personal. De asemenea, art.97 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, expres stipulează că, *furnizarea informației care constituie secret bancar, inclusiv către autoritățile publice abilitate prin legi speciale să solicite informații de la persoanele fizice și juridice, se efectuează în strictă conformitate cu prezentul articol*. În ansamblul normelor vizate, consemnăm că, prevederile propuse prin proiectul de lege oferă atribuții excesive Consiliului Concurenței în privința solicitării oricăror informații, fapt ce poate duce la conflicte de legi și neclarități în aplicare. Astfel, în temeiul prevederilor legale precitate, considerăm imperios reevaluarea prevederilor propuse prin proiectul de lege, în sensul excluderii discrepanțelor între reglementările proiectului de lege și respectivele acte normative.

17. La **pct.37, art.56 alin.(9)**, sugerăm revizuirea din punct de vedere redacțional a sintagmei „în starea în care au găsit-o”, deoarece aceasta nu corespunde limbajului juridic.

17.1 La **alin.(13)** urmează a fi indicată expres Legea în baza căreia Consiliul Concurenței poate solicita sprijinul subdiviziunilor abilitate ale Ministerului Afacerilor Interne, care sunt obligate să acorde asistența necesară persoanelor delegate pentru efectuarea inspecției în exercițiul funcțiunii.

17.2 La **alin.(14) - (17)**, în scopul evitării unor tălmăciri eronate și posibilelor probleme la aplicarea normelor vizate, este necesar a fi delimitată cu claritate „*comunicarea dintre subiectul supus inspecției și avocatul acesteia*” și „*comunicare cu caracter protejat*”.

17.3 La **alin.(15)**, urmează a fi concretizată procedura de sigilare și ridicare a comunicării în *două exemplare*.

17.4 **Alin.(16)** referitor la prerogativa președintelui Consiliului Concurenței de a decide, de urgență, cu privire la caracterul protejat al comunicării pe baza cererii și a probelor și argumentelor prezentate de subiectul supus inspecției, menționăm că această normă este lipsită de transparență și poartă un caracter coruptibil, deoarece președintele unilateral va decide asupra caracterului comunicării. În acest sens, atenționăm că, art.40 din Legea nr.183/2012 care stabilește atribuțiile președintelui Consiliului Concurenței nu prevede această atribuție.

La fel, la **alin.(16)** trimiterea la alin.(19) este eronată și urmează a fi corectată cu alin.(17).

18. La **pct.38, art.(56²) alin.(1) lit.d)**, în scopul eliminării neclarităților din practică, sugerăm completarea normei cu prevederi referitoare la dreptul subiecților supuși inspecției de a identifica și comunicările care au un caracter protejat.

18.1. La **alin.(2) lit.d)**, referitor la obligația de a furniza informațiile necesare fără a putea invoca caracterul confidențial al acestora, necesită a fi corelată cu dreptul subiecților supuși inspecției de a identifica informațiile ce constituie secret comercial și alte informații confidențiale, formulând, în acest sens, o cerere motivată către Consiliul Concurenței și, după caz să prezinte versiunea neconfidențială a acestor informații, cu aceeași valoare probantă ca a versiunii confidențiale prevăzută la alin.(1) lit.d) din același articol.

19. La **pct.42, art.59 alin.(2)**, pentru un spor de precizie normativă urmează a fi concretizate părțile cărora li se va transmite copia raportului de investigație.

Remarcăm că, în redacția actuală a alin.(2) este stabilit că părțile în cauză sunt: autorul plângerii și întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi care au făcut obiectul investigației.

29.1 În contextul completării propuse la **alin.(3)** este necesar a fi completate și **alin.(4)-(6)** în acest sens.

29.2 La **alin.(9)** se va indica articolul care conține lit.m), p) și q) la care se face trimitere.

20. La **pct.43, art.60 alin.(2)**, pentru claritatea stilului normativ sugerăm a se concretiza textul „*ar putea afecta concurența în mod negativ*”.

21. La **pct.48, art.65, prevederile alin.(1) lit.d)** „*adoptă alte decizii sau prescripții prevăzute la art.41*” sunt incerte și lipsite de previzibilitate. De asemenea, remarcăm că lit.a)-c) pot fi incluse în conținutul lit.d). Din acest motiv, propunem revizuirea prevederilor alin.(1) în sensul stipulării exprese a deciziilor care sunt adoptate de Plenul Consiliului Concurenței după examinarea observațiilor prezentate.

22. La **pct.52**, în contextul modificărilor propuse pentru art.68 alin.(1), urmează a fi efectuate modificări în acest la alin.(4) din art.69. Astfel, trimiterea la „*art.68 alin.(1) lit.d) și f)*” se va substitui cu textul „*art.68 alin.(1) pct.4) și 7)*”.

23. La **pct.54, art.71, la lit.d)** se va revizui trimiterea la art.57¹, ca fiind incorectă.

24. La **pct.55, art.72 alin.(3)**, la lit.b) se va indica articolul din care face parte lit.a) și c).

25. La **pct.56, art.72¹**, referitor la noțiunea „*filială*” utilizată în conținutul acestui articol, în acest sens menționăm că, potrivit modificărilor operate la Codul civil prin Legea nr.133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, noțiunea „*filială*” a fost substituită cu noțiunea „*sucursală*”.

26. La art.72² privind termenul „*succesori legali sau economici*”, atenționăm că legislația în vigoare nu operează cu astfel de termeni. Totodată, se va lua în considerare art.205 din Codul civil care reglementează succesiunea de drept în cazul reorganizării persoanelor juridice.

27. La **pct.58, art.73¹**, se va revedea denumirea articolului și anume utilizarea sintagmei „*fapte anticoncurențiale*” în coroborare cu noțiunea „*legislație concurențială*” definită la art.4 și utilizată în conținutul proiectului de lege.

28. La **pct.59**, în alin.(1) al art.75 se va concretiza dacă cuantumul maxim al amenzii se va calcula din cifra totală mondială de afaceri realizată de fiecare membru activ pe piața afectată de încălcarea comisă de asociere în anul anterior sancționării sau care va fi modalitatea de calcul. Remarcăm că, alin.(6) al acestui articol prevede că suma care revine spre plată fiecărei întreprinderi membru al asocierii nu poate depăși 10% din cifra mondială totală de afaceri realizată de întreprinderea în cauză în anul anterior sancționării.

29. La **pct.62**, norma alin.(3) propusă spre completarea **art.81** este una lipsită de claritate, motiv pentru care necesită a fi completată cu mecanismul de stabilire a termenelor de prescripție pentru aplicarea sancțiunilor de către Plenul Consiliului.

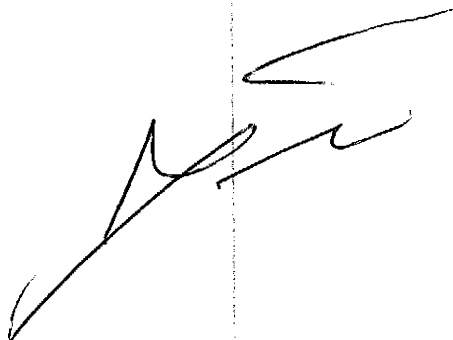
30. La **pct.72, art.92¹**, referitor la subiecții care au dreptul de a solicita un număr de ordine pentru înregistrarea cererii de clemență, prevederile acestui articol necesită a fi corelate între ele, dat fiind faptul că alin.(1) și (6) fac referire la

întreprinderi și asocierile de întreprinderi, iar la alin.(3), (4) și (5) se face referire doar la întreprinderi.

b) **Art.II** din proiectul de lege urmează a fi completat cu prevederi care să stabilească expres drept sarcină a Consiliului Concurenței adoptarea actelor necesare implementării prevederilor legii, precum și regulamentul la care se face referire în alin.(3) ale art.73³.

c) Este de menționat că, prin modificările și completările propuse, Legea 183/2012 va suferi modificări esențiale, astfel pentru a fi în conformitate cu art.70 din Legea 100/2017 care prevede că, actul normativ modificat substanțial se republică conform legii, în temeiul dispoziției cuprinse în actul de modificare. Din aceste considerente sugerăm dispunerea republicării Legii vizate.

Concluzionând cele expuse, relevăm că proiectul de lege necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării ține de prerogativa Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex. A. Suroceanu
tel. 820-559